

„Természeti-, és művészeti szépségek - Rendhagyó történelmi barangolás a Felvidéken”

BESZÁMOLÓ

2023/2024

Avastetői Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

I. A pályázat címe: „Természeti és művészeti szépségek-Rendhagyó történelmi barangolás a Felvidéken”

Résztevők köre: 7. évfolyamos tanulók és kísérő pedagógusai:

7/1. osztály és 7/2. osztály tanulói – 28 fő

Kísérő pedagógusok: Tóth Attiláné, Koklucz Rita, Rác Rita

Tanulmányi kirándulás célországa: Szlovákia

Időpont: 2024. június 04 - június 06.

Útvonal: Miskolc – Kassa – Eperjes – Szepesváralja – Szürkeszakáll gejzír – Igló – Lőcse – Dobsina – Rozsnyó – Krasznahorka – Görgői vízesés - Miskolc (640 km)

Az aláhúzott helyiségnevek szerepelnek a Kárpát-medencei Bakancslistán.

A dőlt betűs helységnevek szerepelnek a Rákóczi könyv – Kárpát-medence útikönyvben.

Kárpát-medencei Bakancslista: Kassa, Krasznahorka vára, Lőcse, Szepesi vár

Rákóczi nyomában – Kárpát-medence útikönyv: Kassa - főtér, Székesegyház, Rákóczi sírja, Eperjes, Szepesi vár, említésre kerül Krasznahorka vára, Dobsinai-jégbarlang.

Időtartam: 3 nap, 2 éjszaka

II. A pályázat célja

Fő cél: 3 napos tanulmányi kirándulásunk során ellátogatunk történelmi helyekre, megtekintünk természeti kincseket, olyat is, amely a világ természeti örökségének jegyzékén szerepel. Épített örökségünk részét képező épületeket, műalkotásokat, ezáltal megismerve közös történelmünket, és méltóan megemlékezve erről. Kirándulásunk folyamán igyekszünk a Felvidék turisztikai látványosságai közül azokat beépíteni a programunkba, melyek

kapcsolódnak a tanulmányainkhoz, illetve ezek elmélyítéséhez szolgáló játékos feladatokat végzünk naponta. Mindezzel az összetartozás, a magyarságtudat elmélyítése a célunk.

- ❖ nemzeti önismeret, egészséges nemzettudat megalapozása
- ❖ nemzeti összetartozás érzésének kialakítása, elmélyítése
- ❖ ismeretek nyújtása a határon túli magyarság életéről
- ❖ értékrendszer, társadalmi normák közvetítése, szocializáció
- ❖ érzelmi, etikai és esztétikai nevelés
- ❖ önálló prezentációkészítés, internet biztonságos használata
- ❖ aktív, cselekvő részvétel
- ❖ pozitív attitűdök és személyiségvonások kialakítása
- ❖ általánosítás, összefüggések meglátása, összehasonlítás

Szociális kompetenciák fejlesztése:

- ❖ kooperáció a csoport tagjai és más csoportok között - rozsnói diákok és pedagógusok együttműködése
- ❖ értékek feltárása
- ❖ kompromisszumkeresés, együttműködés
- ❖ tolerancia, empátia
- ❖ kommunikáció egyének és csoportok között
- ❖ felelősség

III. A pályázat megvalósításának ütemterve

TEVÉKENYSÉG	FELELŐS/RÉSZTVEVŐ	HATÁRIDŐK
ELŐKÉSZÍTÉS Tervezés	projektvezető projekt megvalósításban résztvevő pedagógusok: Tóth Attiláné, Koklucz Rita Utazási iroda	2023. július 2024. január
Határtalanul! Előkészítő óra	projektvezető projekt megvalósításban résztvevő pedagógusok: Tóth Attiláné, Koklucz Rita, Rác Rita 7. évf. tanulói	2024. május
ELŐSZÍTÉS Költségvetés egyeztetése Kézpénz felvétele	projektvezető Tankerület Rác Rita	2024. június
MEGVALÓSÍTÁS Tanulmányi kirándulás	projekt megvalósításban résztvevő pedagógusok: Tóth Attiláné, Koklucz Rita, Rác Rita külső szakember - idegenvezető 7. évf. tanulói	2024. június

ÉRTÉKEELÉS Határtalanul! Értékelő óra	projektvezető projekt megvalósításban résztvevő pedagógusok: Tóth Attiláné, Koklucz Rita, Rác Rita 7. évf. tanulói	2024. június
Nemzeti összetartozás – Határtalanul! témanap	projektvezető iskola pedagógusai iskola tanulói	2024. június 04.
ELSZÁMOLÁS Megvalósítás során keletkezett számlák, bizonylatok, szerződések rendszerezése, teljesítésigazolás	projektvezető Rác Rita Tankerület	2024. június vége
BESZÁMOLÓ	projektvezető megvalósításban résztvevő pedagógusok Tankerület	2024. július

III. /1. Tervezés, előkészítés

A) A tanulmányi kirándulás helyszínének megválasztása, céljának kijelölése

Pályázat megírása, utazási iroda keresése

Pályázat benyújtása – fenntartóval egyeztetés

B) 7. osztályos tanulók feladatainak kijelölése:

- ❖ gyűjtőmunka a felvidéki települések kapcsán
  - o települések bemutatása
  - o történelmi nevezetességek, látnivalók, érdekességek
  - o települések magyar lakosságának létszáma
  - o emlékhelyekhez kötődő híres személyek
  - o Felvidékről származó írók, költők –Márai Sándor, Jókai Mór élete, munkássága,
  - o fontosabb szlovák kifejezések, amelyeket illik használni az út során
- ❖ Szomszédaink a magyarok/Felvidéki magyarok dokumentumfilm megtekintése
- ❖ angol-szlovák kifejezések, mondatok elsajátítása
- ❖ prezentáció elkészítése
- ❖ felkészülés a prezentációval támogatott tanulói előadásra
- ❖ Feladatmegoldás kooperatív csoportmunkában a hallottak feldolgozására számítógép, telefon, internet használatával
- ❖ faliújság készítése a program napjairól
- ❖ Kahoot! vetélkedés
- ❖ Csoportmunkában a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályainak felállítása

C) Pedagógusok feladatainak kijelölése:

- ❖ tanulmányi kiránduláson érintett helyszínek kiosztása

- ❖ előadás készítése Szlovákia, a Felvidék történelméről, a magyarság történelméről, a trianoni békekötés és következményeiről, a felvidéken élő nemzetiségek, elsősorban a magyarság történetének bemutatása, jelenkori szemléltetése, az ottani lakosság etnikai összetétele
- ❖ előadás készítése a felvidék földrajzi viszonyairól
- ❖ általános iskolai ismeretek felelevenítése a Felvidékről: történelmi események, Rákócziék, Andrássyék, stb.
- ❖ feladatlap készítése az elhangzottak feldolgozásának elősegítésére kooperatív csoportmunkához digitális eszközök, internet használatának lehetőségével
- ❖ tudás ellenőrzés Kahoot! feladatmegoldással
- ❖ Szabályok kialakítása: toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályainak összegyűjtése csoportmunkában
- ❖ buszos utazás etikai kódexének megismertetése a tanulókkal a következő linken: https://bgazrt.hu/wpcontent/uploads/palyazati_kiirasok/hatartalanul/2020/etikai_kodex_autobu_szos_utazas_hoz.pdf

D) Pályázatba bevont tanítási órák 7. osztályban:

- ❖ Magyar nyelv és irodalom -Tóth Attiláné
  - o Kassák Lajos
  - o Jókai Mór

Szerepjáték – jellegzetes monda feldolgozása (pl. **Bebek-várak mondái**)
- ❖ Történelem: Hollóné Pápai Beáta
  - o Trianoni békediktátum által okozott politikai, gazdasági és jogi problémák meglátatása
  - o Elcsatolt történelmi országrészek neve és elhelyezkedése
  - o Felvidék története
  - o Filmnézés
- ❖ Vizuális kultúra, művészettörténet: Kappalóné Balogh Veronika
  - o A történelmi korok művészete, építésze - kiemelten a gótika, reneszánsz
  - o Városi kultúra ismertetése építészeti szempontból
  - o címerek a meglátogatandó emlékhelyeken
- ❖ Ének: Tóth Attiláné
  - o Rákóczi nóta megtanulása
  - o Liszt Ferenc: Rákóczi induló
  - o A tárogató
  - o Himnusz
  - o Nélküled c. dal megtanulása
- ❖ Földrajz: Suhajda Ferenc
  - o Felvidék földrajza, karsztvidék, barlangok
  - o A Felvidéki bányászat története és jelene
- ❖ Digitális kultúra: Koklucz Rita
  - o Prezentáció készítése

- o Drive használata
- o Kahoot használata
- o Okosdoboz

III./2. Előkészítő óra tartalmi elemei: 2024. május 27.

- ❖ Határtalanul! program pályázati céljainak ismertetése – Erdősnyé Krotos Edit tanári tájékoztatás

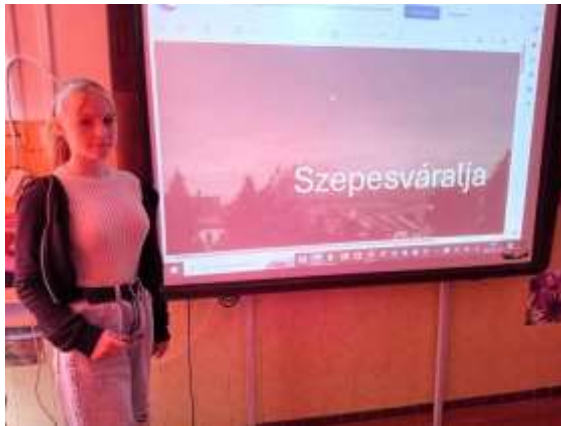
- ❖ Tanári előadás PPT-vel illusztrálva /Tóth Attiláné/ Szlovákia általunk meglátogatott területeiről, a három nap programjáról. Hová megyünk és mit fogunk látni?

- ❖ Tanári előadás PPT-vel illusztrálva /Koklucz Rita/ Magyarország határain túl élő magyarság létszámáról, a határon túli elhelyezkedés történelmi okairól, földrajzáról. A buszos utazás etikai kódexének ismertetése.

- ❖ Meglátogatandó felvidéki települések, műemlékek, természeti szépségek bemutatása – PPT-vel támogatott tanulói előadások

- ❖ Feladatmegoldás csoportmunkában a hallottak feldolgozására számítógép, telefon - internet használatával kooperatív

- ❖ Faliújság készítése a program napjairól – Rác Rita - Tóth Attiláné

- ❖ A toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályainak összegyűjtése csoportmunkában – Tóth Attiláné-Koklucz Rita

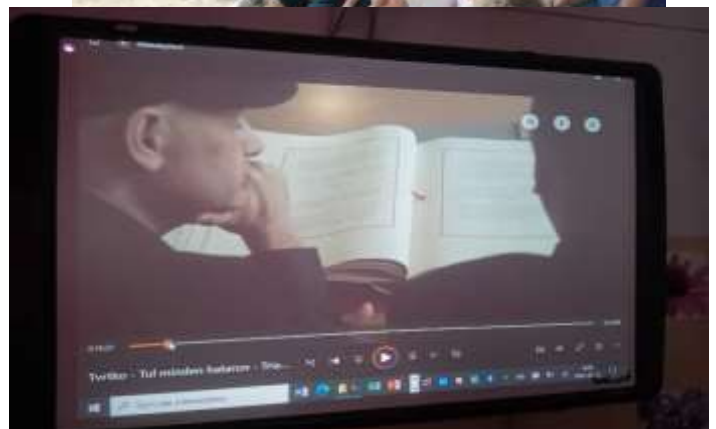
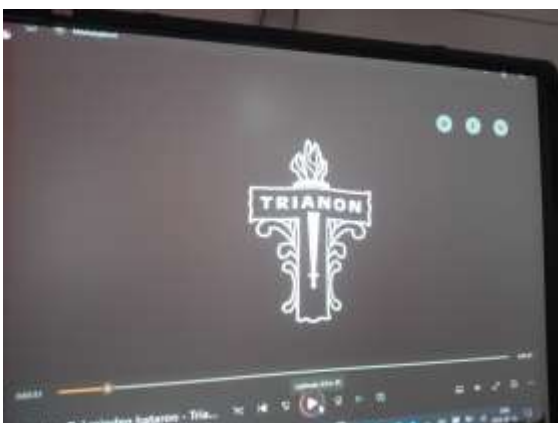

III./3. Téma nap - Nemzeti Összetartozás napja 2024. június 04.

Az iskola tanulói „szívedben hordozod a múltad és a jelened...” jelmondathoz kapcsolódóan különböző feladatokat kaptak /rajzolás, korabeli képek, festmények felhasználásával, szófelhő/. A nap végén színes műsor keretében „utazást tettek” más országokba.

Mivel a hetedik évfolyam ezen a napon indult a Felvidékre, ezért előző nap, június 3-án néztük meg Vujity Tvrtko: Túl minden határon-Trianon 100 c. dokumentumfilmjét, melyet másnap, a buszon beszélünk meg, majd elénekeltük az összetartozás dalát: Nélküled.

IV. Megvalósítás, helyszínek: 2024. június 04 - június 06.

1. nap: 2024. június 04.

Nagy izgalommal vártuk az indulást. 8:30-kor, a bepakolás és a szülőktől való búcsúzás után útnak indultunk első állomásunk: Kassa felé.

Kassa –találkozás az idegenvezetővel

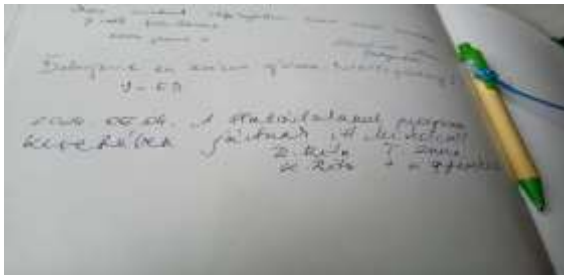
A buszról leszállva egy mosolygós fiatalember: az idegenvezetőnk köszöntött bennünket. Közvetlensége, felkészültsége, segítőkészsége végig kísért minket a három nap során. Minden látnivalót bemutatott, a programunkat megszervezte, külön, játékos feladatsorral készült, amin a diákok négy fős csoportokban, az egész utazás során dolgozhattak, majd az utolsó napon kiértékeltek és a mi „Szebink” cukorkával jutalmazta őket.

Rodostói ház

Az udvaron II. Rákóczi Ferenc szobrát megkoszorúztuk, majd tárlatvezetőnk kalauzolta végig a csoportot az összes helyiségen, részletesen bemutatva a kiállított tárgyakat, a múzeum történetét, és történelmi háttérét. Látogatásunkat bejegyeztük a vendégkönyvbe is.

A Szent Erzsébet-dóm felé vezető úton megálltunk a Pestis-szobornál, a Csillagjegy-, és a Zenélő szökőkútnál. Hol esőben, hol napsütésben hol erőltetett menetben, hol sétálva vonultunk.

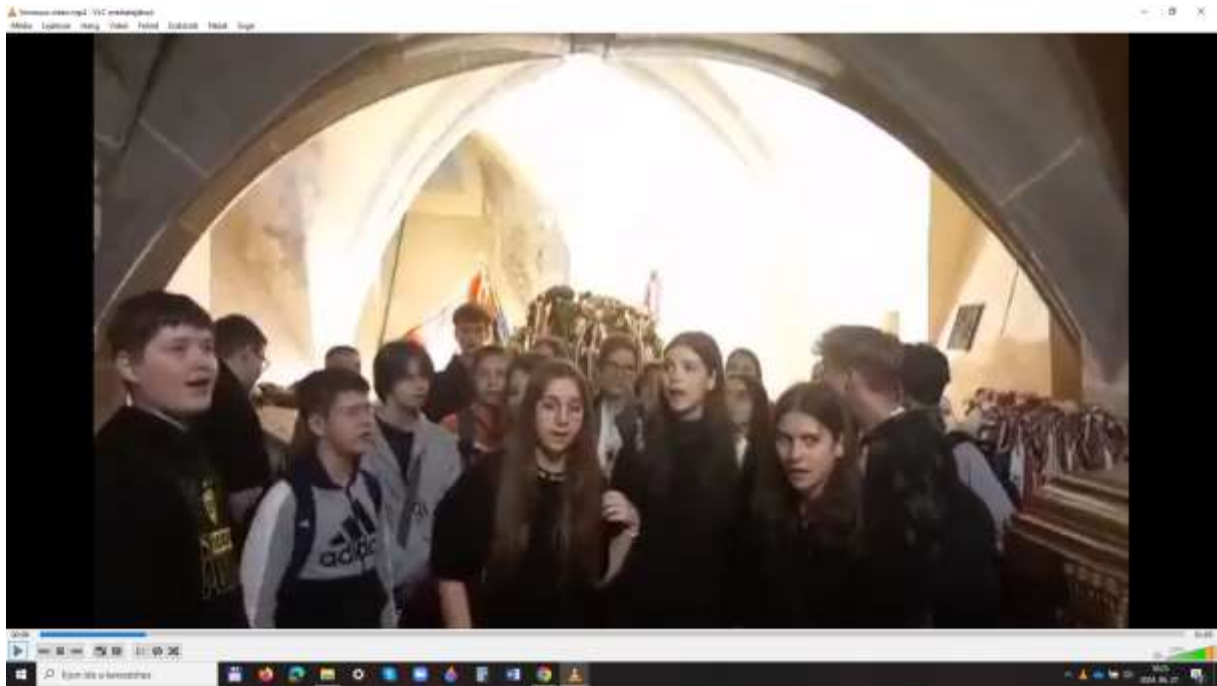

Kassa Szent Erzsébet dóm. Lementünk a Rákóczi kriptába, ahol nem csupán II. Rákóczi Ferenc fejedelem földi maradványai pihennek, de ide van eltemetve édesanyja, idősebb fia és hűséges emberei is. Itt elénekeltük a Himnuszt. /erről videó is készült, mely az útifilmünkben látható.

Eperjes: Rövid utazás után színes forгатag fogadott minket, mert aznap volt Eperjes város napja. Először a Szent Miklós templomba mentünk be, melynek különleges hangulata volt. A gyerekek gyertyát gyújtottak, többen imát mondtak, az egész csoport elcsendesedett és 10-15 percig csendben ült a padokban. Idegenvezetőnk megjegyezte, ilyet még általános iskolás csoporttal nem élt meg.

A város főterén különleges Ló-szobor áll, mely patkókból készült. Eperjes térképének makettje előtt is megálltunk. A Rákóczi-háznál jellegzetes reneszánsz stílusjegyeket figyeltünk meg, majd messzebről nézhettük csak meg a Caraffa-börtönt. Sajnos jelenleg zárva van, és a városnap miatt a hozzá vezető utcába sem mehettünk be. Végül a kirakodó vásárban tettünk egy sétát, majd továbbindultunk a Görgői-vízeséshez.

Görgői-vízesés: Hosszabb buszos utazás következett szerencsénkre, mert többször is felhőszakadás kapott el bennünket. A vízeséshez vezető úton zuhogott az eső, csúsztak a kövek és bokáig gázoltunk a vízben, de nagy élmény volt.

Várhosszúrét-szállás: Két óras, kanyargós út után érkeztünk meg este 7 órakor a szállásunkra. A Jozefina Panzióban étkeztünk és a Vian Panzióban kaptunk szobákat. Az utóbbiban csak mi voltunk elszállásolva. Szoba, konyharész és fürdőszoba tartozott egy-egy apartmanhoz. Tiszta, rendezett volt minden, és saját, gondozott udvarunk is volt, ahol esténként a vetélkedőket, a csoport-foglalkozásokat is meg tudtuk tartani.

1. este: Börtönélet rekonstruálása, szituációs játékok. A fárasztó nap végén hamar elcsendesedtek a gyerekek, mert tudták, hogy ébresztő reggel 6:00-kor, hogy teljesíteni tudjuk, a másnapra tervezett programokat.

2. nap: 2024. június 05.

Korai ébresztő után 7-kor megreggeliztünk, mindenki elkészítette magának a szendvicseket egész napra, jött értünk Szebi /Rozsnyón lakik, így otthon aludt/ és elindultunk az egyik legjobban várt látványossághoz, a Dobsinai-jégbarlanghoz.

Indulás: 8:00 **Dobsinai-jégbarlang**: Érkezés: 10-körül

Félórás meredek, sáros, erdei út vezetett a bejáráthoz. 10:30-kor jutott be a csoport a barlangba, ahol egy meredek, lépcsősor után a jeges rész következett. Másfél km-en keresztül 26 m

vastagságú jég borított mindent. Lenyűgöző volt a Nagy-terem, és meglepő volt a gyerekeknek, hogy a jég miatt állandóan változó formák jellemzik ezt a barlangot.

Lőcse: A „Fekete város”, a Felvidék egyik legszebb kisvárosa.

Szinte minden épület előtt megálltunk, hiszen mind egy-egy építészeti gyöngyszem, a gótika és a reneszánsz korából. Megnéztük a Thurzó-házat, a Lőcsei Pál Mester Házát /ma Szepesi Múzeum/, voltunk a Szent Jakab-templomban, sétáltunk az Óvárosban, közben láttunk Szégyenketrecet, aminek a történetét elmesélte az idegenvezetőnk.

Szürke Szakáll gejzír: Nagy várakozás előzte meg, de sajnos víz, egy csepp sem volt benne. Megtudtuk, hogy nem természetes, hanem mesterséges természeti jelenség. Egy diák kiselőadást tartott a gyógyvizekről. Felsétáltunk a fölötte épült kis kápolnához is.

Szepesi vár: A belépőjegyet sajnos nem tudtuk biztosítani a pályázatból, így belülről nem tudtuk megnézni, ameddig lehetett, megközelítettük. A történelméről, az építészeti tudnivalókról beszámolót hallgattunk meg. Egy rövid várjátékot is megjelenítettünk.

Igló: Buszos városnézés volt, mert szakadt az eső, így ki sem tudtunk szállni, de menet közben a gyerekek az előre kiosztott feladatok alapján a mikrofonba elmondtak minden fontos tudnivalót a városról, és a látnivalókról.

Várhosszúrét: Vacsora után csoportmunka /útinapló írása, kvíz-feladatok, vetélkedő/

3. nap: 2024. június 06.

Rozsnyó: Iskolalátogatás

A Gimnázium Pavla Jozefa Safárika középiskolában fogadták a csoportunkat. A magyartanár nő végigvezetett minket a szaktantermekben, bemehettünk az osztályába, ők jövőre érettségiznek. Magyar nyelven is tanulnak, és beszélgettünk velük. Megtudtuk, hogy többen is Budapesten szeretnének továbbtanulni. Az ELTE-n és a Színművészeti Egyetem rendezői szakán. Ajándékot is vittünk az osztálynak az intézmény vezetőjének és a tanárnőnek.

Rozsnyón, a négyszögletű, valamikori Rákóczi téren (ma Bányászok tere) áll a város legszebb köztéri szobra, amelyet Andrassy Franciska tiszteletére emeltek. Andrassy Franciska egy bécsi polgárlány volt, akit a család akarata ellenére vett feleségül Andrassy Dénes 1866-ban. Utolsó koszorúkat itt helyeztük el.

Bányász Múzeum: Szlovákia három bányász múzeumának egyike, mely ma honismereti múzeumként is működik. A Szlovák Karszt, és a környező térségek természeti kiállítása. Célja, a bányászok és a kohászok emlékének őrzése. A múzeum megtekintése nagy élmény volt lakótelepen élő, mai tizenévesek számára, hiszen egyre kevesebb ismeretük van ezekről a szakmákról.

Andrássy Mauzóleum: Vártuk, hogy megláthassuk ezt a szecessziós stílusban épült síremléket, a krasznahorkai vár tövében, hiszen többször is olvastuk, és hallottuk, hogy gyönyörű. Bejutásunkat rövid várakozás előzte meg. Ezt az időt arra használtuk, hogy az épület mögött megnéztük az Andrássy házaspár hűségese táskójának emléket állító, vörös márványból készült szobrot.

A mauzóleum lenyűgöző volt. Különleges hangulat fogadott minket, amikor beléptünk. Nyugalom áradt belőle, láttuk az igényes pompát és gazdagságot, és mindenhol fellelhető volt a szeretet, ami az ott nyugvó két embert összekötötte. Mivel utunk során többször emlékeztünk meg róluk, sőt koszorúztunk is Andrassy Franciska /Hablawetz Franciska/ szobránál különleges volt a síremléket látni.

Utolsó megállónk, mielőtt a határt átléptük volna **Domica** volt, a Szlovák-karszt tájegység legnagyobb, világméretű jelentőségű barlangja. Magyarországon található Baradla-barlanggal együtt 25 kilométer hosszú, összefüggő barlangrendszert alkot. A cseppkő alakzatok sokszínűsége, a monumentális méretek miatt az egyik legszebb természeti képződmény. Felejthetetlen élményt nyújtott mindannyiunknak a Styx nevű föld alatti folyón hajózási. Sajnos, nem fényképezhettünk, de nagy élmény volt.

Ezután hazaindultunk. A szülők kérdésére, hogy: „Milyen volt?” természetesen mindenki azt válaszolta: „Nagyon jó!”...de az itt leírtakat nem is lehet rövid válasszal kifejezni.

V./1. Értékelő szakasz

A megvalósításról a fényképek és kis videók felhasználásával Útifilm készült.

V./2. Értékelő órák tartalmi elemei: 2024. június 17.

Előzetes feladatok: fotók válogatása, rendszerezése, driven történő megosztása, útinapló befejezése, ppt összeállítása, útifilm elkészítése.

Az értékelő órákon felidéztek tanulmányi kirándulásunk állomásait: két-három tanuló bemutatott egy-egy várost ppt-vel alátámasztva, időrendi sorrendben haladva (1. nap, 2. nap, 3. nap). A prezentáció tartalmazta:

- a városok történelmét,
- földrajzi elhelyezkedésüket, adottságaikat,
- az építészeti műemlékeket, nevezetességeket,
- a városok esetleges híres szülötteit,

-az általunk bejárt útvonalat, megtekintett nevezetességeket,

-a szállás bemutatását, valamint a panzióban a szabadidős tevékenységeinket is.

Személyes élmények megosztása: kötetlen emlékezés – A Felvidéken jártam, A legérdekesebbnek találtam, Néhány szó szlovákul, Mi az, ami jó lett volna, ha nem így történik, Hogy éreztem magam

VI. Projekt zárása: 2024. június 17.

Beszámoló a hatodik évfolyam tanulói előtt.

Főigazgató asszony, a hatodik évfolyamosok és osztályfőnökeik előtt először tájékoztatást adtunk a Határtalanul Programról, annak célkitűzéseiről, és a mi pályázatunkról. Majd Útifilmünk PPT-változatát mutattuk be. Minden városról és nevezetességről egy-egy hetedikes beszélt. Részletesen bemutattuk a látott természeti-, és művészeti szépségeket, beszéltünk személyes élményeikről, hogy hogyan éreztük magukat az út során.

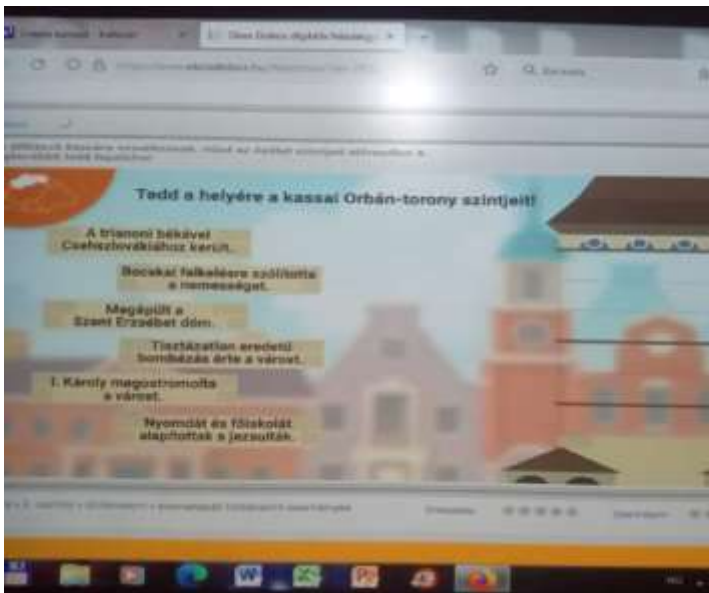

Az utánunk pályázóknak hasonló élményeket és sok sikert kívánunk!

Megjegyzések:

Előzetes feladatként, csak azok a diákok, akik saját mobiltelefonnal rendelkeztek, a Barangoló-digitális tartalomtár Felvidék c. Okosdoboz feladatokból a Kassára és Krasznahorkára vonatkozókat oldották meg.

NEV	SZINT	EREDMENY	ÖSSZEJUTOTT
Móni Bővéri	1. helyet	4/12	33,3%
Dániel Bolykó	1. helyet	0/12	0%
Zsombor Varga	1. helyet	0/12	0%
László Tóth	1. helyet	10/12	83,3%
Kriszta Péterfy	1. helyet	12/12	100%
Barna Vassó	1. helyet	12/12	100%
Móni Székely	1. helyet	12/12	100%
Zoltán Csikó	1. helyet	0/12	0%
Orsi Mészáros	1. helyet	2/12	16,6%
Móni Tóth	1. helyet	0/12	0%
Hani Schmidt	1. helyet	10/12	83,3%
Lilla Bócsai	2. helyet	2/12	16,6%
Móni Mészáros	1. helyet	0/12	0%

Filmünk elérhetősége:

https://drive.google.com/file/d/1JhqDFzExfvcDnXQ, vKuzxn_R2lmU0CqVE/view

Készítette: Tóth Attiláné, Koklucz Rita, Rác Rita és a diákok

Miskolc, 2024. július 01.